

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Συνεκδ. Υπ. Αρ. 1523/2018 κ.ά.)

30 Ιουνίου 2025

[Φ. ΚΑΜΕΝΟΣ, ΔΔΔ]

Αναφορικά με τα Άρθρα 146 και 28 του Συντάγματος

Υπόθεση αρ. 1523/2018

Ιωάννη Βαρδινογιάννη

Αιτητής

-και-

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

Καθ' ων η αίτηση

Υπόθεση αρ. 1524/2018

Αμαλία Βαρδινογιάννη

Αιτήτρια

-και-

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

Καθ' ων η αίτηση

Γιώργος Βαλιαντής, για Λ. Παπαφιλίππου & Σία Δ.Ε.Π.Ε, για Αιτητές
Ριάνα Πασιουρτίδη, για Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί Δ.Ε.Π.Ε., για
Καθ' ων η αίτηση.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Φ. Καμένος, ΔΔΔ.: Τα γεγονότα της παρούσας χρονολογούνται από τις 29.03.2007, όταν η Αιτήτρια στην Πρ. Αρ. 1524/2018 (εφεξής η «Αιτήτρια») αγόρασε από τον (αδελφό της) Αιτητή στην Πρ. Αρ. 1523/2018 (εφεξής ο «Αιτητής») μετοχές της εταιρεία Sea Star Capital, τις οποίες πώλησε στις 29.06.2007, με κέρδη 6,4 εκατ. Ευρώ (Αιτήτρια και Αιτητής θα αναφέρονται εφεξής συλλογικά ως οι «Αιτητές»).

Οι Καθ' ων η αίτηση σε συνεδρία ημερ. 19.11.2007 διόρισαν ερευνώντες λειτουργούς για διερεύνηση ενδεχόμενης παράβασης του άρθρου 9 του περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμου του 2005 [Ν. 116(I)/2005].

Κατόπιν αποχώρησης ενός εκ των ερευνώντων λειτουργών από την υπηρεσία των Καθ' ων η αίτηση, οι Καθ' ων η αίτηση διόρισαν άλλο λειτουργό προς αντικατάσταση του και κατά τη συνεδρία ημερομηνίας 04.02.2010 αποφάσισαν ότι ο μεν Αιτητής παρέβη το άρθρο 9(1)(α) του Ν. 116(I)/2005 η δε Αιτήτρια το άρθρο 42 του περί Επιτροπής

Κεφαλαιαγοράς Νόμου του 2009 [Ν. 73(I)/2009]. Στην εν λόγω συνεδρία επέβαλαν στην Αιτήτρια διοικητικό πρόστιμο και κατόπιν παραστάσεων του Αιτητή, στη συνεδρία τους ημερ. 15.03.2010 οι Καθ' ων η αίτηση επέβαλαν και στον Αιτητή διοικητικό πρόστιμο.

Οι προσφυγές που οι Αιτητές καταχώρισαν εναντίον των πιο πάνω αποφάσεων αποσύρθηκαν λόγω ανάκλησης της προσβαλλόμενης απόφασης ενόψει της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή αρ. **1589/2009 *Aspis Holdings Public Company Ltd v. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς*, ημερ. 12.08.2011**, η οποία αφορούσε την παράνομη συγκρότηση του Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Ακολούθησε απόφαση διορισμού ερευνώντων λειτουργών ημερ. 13.11.2011, η οποία ανακλήθηκε στις 04.02.2013 λόγω του ότι λήφθηκε από Μέλη του Συμβουλίου των Καθ' ων η αίτηση των οποίων ο διορισμός είχε ανακληθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 20.06.2012.

Στις 04.03.2013 οι Καθ' ων η αίτηση διόρισαν εκ νέου ερευνώντες λειτουργούς για τη διερεύνηση των αγοραπωλησιών του 2007. Οι ερευνώντες λειτουργοί ετοίμασαν Πόρισμα ημερ. 20.01.2016. Ακολούθησε η συνεδρία των Καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 08.02.2016, στην οποία υπεβλήθη το Πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών, στα πλαίσια της οποίας, μεταξύ άλλων, οι Καθ' ων η αίτηση αποφάσισαν να καλέσουν, δυνάμει του άρθρου 38 του Ν. 73(I)/2009 σε γραπτές παραστάσεις τους Αιτητές. Τον μεν Αιτητή, για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 9(1)(α) του Ν.116(I)/2005, διότι ενώ φαίνεται ότι ήταν κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας στις 29.03.2007 και ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι επρόκειτο για εμπιστευτική πληροφορία, προχώρησε στην απόκτηση 19.358.487 μετοχών της Εταιρείας μέσω της Αιτήτριας. Τη δε Αιτήτρια (καθώς και άλλα πρόσωπα), για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 41 του Ν. 73(I)/2009, διότι κατά τους Καθ' ων η αίτηση φάνηκε ότι είχαν παράσχει στους ερευνώντες λειτουργούς και άρα και στους Καθ' ων η αίτηση, πληροφορίες ψευδείς, παραπλανητικές και απατηλές.

Με επιστολές τους ημερ. 24.05.2016, οι Καθ' ων η αίτηση ενημέρωσαν τους Αιτητές για την πιο πάνω απόφαση και τους κάλεσαν να

υποβάλουν τις παραστάσεις τους, τις οποίες οι Αιτητές υπέβαλαν με επιστολές των δικηγόρων τους ημερομηνίας 05.09.2016.

Λόγω παρατάσεων στις παραστάσεις των υπολοίπων εμπλεκομένων, μετά την παρέλευση περί των 14 μηνών, σε συνεδρία τους ημερομηνίας 13.11.2017 οι Καθ' ων η αίτηση αποφάσισαν ότι ο μεν Αιτητής παρέβη το άρθρο 9(1)(α) του Ν.116(Ι)/2005 η δε Αιτήτρια το άρθρο 41 του Ν. 73(Ι)/2009 επιβάλλοντάς τους διοικητικές κυρώσεις και τους ενημέρωσαν περί τούτων με επιστολές ημερομηνίας 24.07.2018, οι οποίες είναι οι προσβαλλόμενες με τις παρούσες συνεκδικαζόμενες προσφυγές.

Οι Αιτητές, διά των αγορεύσεων των ευπαίδευτων συνηγόρων τους, εγείρουν αριθμό λόγων ακύρωσης, με κεντρικό τον ισχυρισμό περί πλημμελούς συγκρότησης και σύνθεσης των Καθ' ων η αίτηση λόγω αλλαγής των μελών κατά τις διάφορες συνεδρίες τους αλλά και της συμμετοχής σε αυτές, συγκεκριμένων προσώπων, που δεν αιτιολογείτο κατά πόσο κατείχαν τα κατά νόμο προσόντα. Εντός αυτών, του μέλους των Καθ' ων η αίτηση κ. Κύπρου Ιωαννίδη (εφεξής «ΚΙ»).

Στο σημείο αυτό σημειώνω ότι, στα πλαίσια της **Προσφυγής αρ. 952/2017 Χατζηκυριάκου ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ημερ. 30.04.2020**, το Διοικητικό Δικαστήριο (Ε. Μιχαήλ, ΔΔΔ) ακύρωσε την εκεί προσβαλλόμενη κρίνοντας ως παράνομη τη συγκρότηση των Καθ' ων η αίτηση εξαιτίας της συμμετοχής του ΚΙ. Εν αναμονή της απόφασης στην **Έφ. ΔΔ Αρ. 82/2020 Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ν. Σταύρου Χατζηκυριάκου**, την οποία άσκησαν οι Καθ' ων η αίτηση εναντίον της απόφασης στη πιο πάνω Προσφυγή αρ. 952/2017, ζητήθηκε εκ μέρους των μερών και εγκρίθηκε η αναβολή των διευκρινίσεων της παρούσας ημερ. 12.02.2025 λόγω της ενδεχόμενης επιρροής της έκβασής της επί του εδώ κρινόμενου λόγου ακύρωσης ως εκ της συμμετοχής του ΚΙ. Η απόφαση στην **Έφ. ΔΔ Αρ. 82/2020 Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ν. Σταύρου Χατζηκυριάκου** δόθηκε στις 26.03.2025 (εφεξής η εν λόγω απόφαση στην **Έφ. ΔΔ Αρ. 82/2020** θα αναφέρεται ως «**Χατζηκυριάκου**») και με αυτή επικυρώθηκε η πρωτόδικη κρίση. Ακολούθως η παρούσα ακούστηκε για διευκρινίσεις στις 08.04.2025, όπου τα μέρη είχαν την ευκαιρία να σχολιάσουν και την απόφαση αυτή.

Συνοψίζοντας τις εκατέρωθεν θέσεις, κατά την ευπαιδευτη συνήγορο των Καθ'ων η αίτηση, η απόφαση στη **Χατζηκυριάκου**, παρότι ασφαλώς δεσμευτική και σεβαστή δεν ασκεί οποιαδήποτε επιρροή στα εδώ κρινόμενα καθότι, σε εκείνη την υπόθεση, δεν είχε καταστεί επίδικο ότι το μέλος ΚΙ δε συμμετείχε στην κρίσιμη συνεδρία, στην οποία λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση σε αντίθεση με την παρούσα, όπου εγείρεται ότι το εν λόγω μέλος δε συμμετείχε στη αποφασιστική συνεδρία 13.11.2017, στις δε προηγούμενες συνεδρίες, στις οποίες το μέλος ΚΙ συμμετείχε, δεν είχε, κατά την εισήγηση, αποφασιστεί οτιδήποτε ουσιώδες.

Από τη μεριά του, ο ευπαιδευτος συνήγορος των Αιτητών υποβάλλει ότι η **Χατζηκυριάκου** επιλύει πλήρως το ζήτημα και στις παρούσες και ότι πάσχει και στην παρούσα η συγκρότηση των Καθ'ων η αίτηση. Παραπέμποντας σε νομολογία [**Exxon Mobil Cyprus Ltd κ.α. ν. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (2011) 3 ΑΑΔ 449** μεταξύ άλλων] αναφορικά με αναιτιολόγητο των προσόντων/πείρας του μέλους ΚΙ αλλά και στην απόφαση **Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Αντέννα Λίμιτεδ ν. (Αρ. 1) (2013) 3 ΑΑΔ 242**, σημειώνει ότι η

συγκρότηση πάσχει παρά το ότι το εν λόγω μέλος δε συμμετείχε στη συνεδρία ημερ. 13.11.2017, δεδομένου ότι οι προηγούμενες συνεδρίες και ιδιαίτερα η συνεδρία ημερ. 08.02.2016, στην οποία συμμετείχε το μέλος ΚΙ, ήταν ουσιαστική εφόσον εκεί αποφασίστηκε να κληθούν οι Αιτητές σε παραστάσεις, αφού εξέτασαν το πόρισμα ημερ. 20.01.2016 και έθεσαν διευκρινιστικές ερωτήσεις στους ερευνώντες λειτουργούς.

Σημειώνεται ότι η (παραδεκτά δεσμευτική για το παρόν)

Χατζηκυριάκος ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Η ευπαίδευτη δικηγόρος της εφεσείουσας εισηγήθηκε ότι σε αντίθεση με την υπόθεση Exxon Mobil Cyprus Ltd κ.α. ν. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (2011) 3 ΑΑΔ 449, όπου ο διορισμός του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού κρίθηκε παράνομος, εφόσον στα έγγραφα διορισμού του δεν υπήρχε οποιαδήποτε αναφορά στα απαιτούμενα από τον νόμο προσόντα και ουδεμία αιτιολογία είχε δοθεί αναφορικά με την κατοχή τους από τον Πρόεδρο, εν προκειμένω το Υπουργικό Συμβούλιο ασχολήθηκε ειδικά με τα προσόντα και την πείρα του κ. Ιωαννίδη.

Η αναφορά όμως ήταν απλώς λεκτική. Ελλείπει οποιαδήποτε κρίση ως προς το κατά πόσον η «πείρα» του συγκεκριμένου προσώπου αποτελούσε «εγνωσμένη πείρα», όπως ο Νόμος απαιτεί στην χρηματαγορά και κεφαλαιαγορά, ήτοι «γνώση που αποκτάται όχι θεωρητικά, αλλά στην πράξη κατά την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που κατέχει κάποιος ή με την εξάσκηση»,[1] ή, κατά τη νομολογία μας, «πρακτική γνώση που αποκτά κάποιος με το να επιδίδεται σε συγκεκριμένο είδος εργασίας».[2] Ελλείπει, παράλληλα, οποιαδήποτε κρίση ως προς το κατά πόσον η «κατάρτιση» του συγκεκριμένου προσώπου, όρος που αναφέρεται σε σπουδές,[3] αποτελούσε «κατάρτιση» στην χρηματαγορά και κεφαλαιαγορά όπως ο Νόμος απαιτεί. Χωρίς τέτοια υπαγωγή, όχι απλώς καταγραφή, των προσόντων του συγκεκριμένου προσώπου στα απαιτούμενα από τον Νόμο προσόντα από το Υπουργικό Συμβούλιο καθίσταται αδύνατος ο δικαστικός έλεγχος. Αυτή ήταν η έννοια της πρωτόδικης απόφασης και όχι ότι προχώρησε το ίδιο το δικαστήριο σε ουσιαστική αξιολόγηση των προσόντων και της πείρας του κ. Ιωαννίδη υποκαθιστώντας την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η παραπάνω διαπίστωση καθιστά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου πάσχουσα, την συγκρότηση της Επιτροπής παράνομη και τον διορισμό του κ. Ιωαννίδη άκυρο. Όπως σωστά υπέδειξε ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσίβλητου σε τέτοια περίπτωση δεν μπορεί να γίνεται λόγος για διακριτική ευχέρεια της διοίκησης.

Με το περίγραμμα αγόρευσης της εφεσεύουσας τέθηκε στο τέλος ότι, ανεξαρτήτως των ανωτέρω, εσφαλμένα το πρωτόδικο δικαστήριο προχώρησε και ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση για λόγους που αφορούσαν σε παράνομη συγκρότηση της Επιτροπής λόγω του κ. Ιωαννίδη, αφού το συγκεκριμένο μέλος δεν συμμετείχε στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης ημερ. 13.2.2017, εφόσον τότε δεν αποτελούσε μέλος της Επιτροπής. Συνεπώς ακόμα και αν η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν παράνομη δεν θα μπορούσε να επιδράσει στην εγκυρότητα της προσβαλλόμενης απόφασης. Ως προς τούτο η άλλη πλευρά απάντησε ότι τέτοιο ζήτημα δεν προβλήθηκε και δεν εξετάστηκε πρωτοδίκως. Άρα δεν θα μπορούσε να αποτελέσει λόγο έφεσης. Εν πάση περιπτώσει, ούτε ως λόγος έφεσης έχει τεθεί. Παρά ταύτα ο ευπαίδευτος δικηγόρος

του εφεσιβλήτου απάντησε και επί της ουσίας, υποδεικνύοντας ότι ο κ. Ιωαννίδης είχε συμμετάσχει σε προκαταρκτικές αποφάσεις οι οποίες μαζί με την τελική, στην οποία έχουν ενσωματωθεί, αποτελούν τη σύνθετη διοικητική ενέργεια η οποία προσβλήθηκε. Δεν θα επεκταθούμε, εφόσον το ζήτημα δεν ήταν ποτέ επίδικο».

Εξέτασα το ζήτημα σε συνάρτηση με τις υποβολές των μερών τη νομολογία, τη σχετική νομοθεσία και το περιεχόμενο των σχετικών εγγράφων. Καταλήγω στα ακόλουθα:

Καταρχάς, δε θα συμφωνήσω με τη θέση της ευπαιδευτης συνηγόρου των Καθ'ων η αίτηση ότι στις συνεδρίες, στις οποίες είχε συμμετάσχει το μέλος ΚΙ δεν είχε αποφασιστεί κάτι ουσιαστικό. Η συνεδρία 08.02.2016 θεωρώ ήταν ουσιωδέστατη εφόσον σε εκείνη κατατέθηκε ενώπιον των Καθ'ων η αίτηση το πολυσέλιδο Πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών ημερ. 20.01.2016, επί του οποίου έτυχαν διευκρινιστικών ερωτήσεων και οι Καθ'ων η αίτηση, στη βάση εκτεταμένης ανάλυσης με παραπομπή σε μαρτυρία, άρθρα νομοθεσίας κτλ, αποφάσισαν να καλέσουν τους Αιτητές σε παραστάσεις ενώπιόν τους αφού κατέληξαν και στα ακόλουθα συμπεράσματα (η υπογράμμιση του Δικαστηρίου):

«Η Επιτροπή, αφού μελέτησε και συζήτησε το θέμα, αποφάσισε όπως καλέσει σε γραπτές παραστάσεις τα ακόλουθα πρόσωπα:

1. Τον κ. Ιωάννη Βαρδινογιάννη για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 9(1)(α) του Ν.116(Ι)/2005, διότι ενώ φαίνεται ότι ήταν κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας στις 29.03.2007 και ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι επρόκειτο για εμπιστευτική πληροφορία, προχώρησε στην απόκτηση 19.358.487 μετοχών της Εταιρείας μέσω της κας Αμαλίας Βαρδινογιάννη.

Στην υπό διερεύνηση υπόθεση η εμπιστευτική πληροφορία είναι η αλλαγή των δραστηριοτήτων της Εταιρείας ως προς τη ναυτιλία και η συμμετοχή του κ. Ιωάννη Βαρδινογιάννη στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

2. Τους (i) κ. Χριστόδουλο Έλληνα,

(ii) κ. Φίλιππο Λάρκο,

(iii) κ. Αντώνη Πισσαρίδη,

(iv) κ. Γιώργο Γιάγκου και

(v) κα Αμαλία Βαρδινογιάννη

για ευδεχόμενη παράβαση του άρθρου 41 του Ν.73(Ι)/2009, διότι φαίνεται ότι παρείχαν στους ερευνώντες λειτουργούς και κατ' επέκταση στην Επιτροπή, πληροφορίες οι οποίες ήταν ψευδείς, παραπλανητικές και απατηλές.

Συγκεκριμένα:

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Α. Ευδεχόμενη παράβαση του άρθρου 9(1)(α) του Ν.116(Ι)/2005, από τον κ. Ιωάννη Βαρδινογιάννη

Η Επιτροπή αποφάσισε όπως καλέσει τον κ. Ιωάννη Βαρδινογιάννη σε παραστάσεις, καθότι από τα ενώπιον της στοιχεία, ευδεχομένως να έχει παραβεί το άρθρο 9(1)(α) του Ν.116(Ι)/2005 διότι ενώ φαίνεται ότι ήταν κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας στις 29 Μαρτίου 2007 και ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι επρόκειτο για εμπιστευτική πληροφορία, προχώρησε στην απόκτηση 19.358.487 μετοχών της Εταιρείας μέσω της κας Αμαλίας Βαρδινογιάννη.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή κατέληξε στη λήψη της πιο πάνω απόφασης, αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία/γεγονότα τα οποία δικαιολογούν την κλήση σε παραστάσεις και την πρόθεση της προς διερεύνηση και ενδεχομένως προς επιβολή κυρώσεων αναφορικά με το πιο πάνω:

(...)

Ο κ. Ιωάννης Βαρδινογιάννης φαίνεται ότι ήταν κάτοχος της 'εμπιστευτικής πληροφορίας' στις 29 Μαρτίου 2007 λαμβάνοντας υπόψη συσσωρευτικά τα ακόλουθα γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα αμέσως μετά τις 29 Μαρτίου 2007 (δηλαδή δεν είναι δυνατόν να είχαν επισυμβεί τα ακόλουθα γεγονότα αμέσως μετά τις 29 Μαρτίου 2007 και ο κ. Ιωάννης Βαρδινογιάννης να μην ήταν κάτοχος της 'εμπιστευτικής πληροφορίας' στις 29 Μαρτίου 2007):

(...)

Ως εκ τούτου προκύπτει ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 9(1)(α) του Ν.116(Ι)/2005 από τον κ. Ιωάννη Βαρδινογιάννη διότι ενώ φαίνεται ότι ήταν κάτοχος της 'εμπιστευτικής πληροφορίας' στις 29 Μαρτίου 2007 και ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι επρόκειτο

για εμπιστευτική πληροφορία προχώρησε στην απόκτηση 19.358.487 μετοχών της Εταιρείας μέσω της κας Αμαλίας Βαρδινογιάννη.

(...)

B.5. Αμαλία Βαρδινογιάννη

Η Επιτροπή αποφάσισε όπως καλέσει την κα Αμαλία Βαρδινογιάννη σε παραστάσεις, καθότι από τα ενώπιον της στοιχεία, ενδεχομένως να έχει παραβεί το άρθρο 41 του Ν. 73(Ι)/2009 διότι φαίνεται ότι παρείχε πληροφορίες, ως η πιο κάτω ανάλυση, στους ερευνώντες λειτουργούς και κατ' επέκταση στην Επιτροπή οι οποίες ήταν ψευδείς, παραπλανητικές και απατηλές.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή κατέληξε στη λήψη της πιο πάνω απόφασης, αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία/γεγονότα τα οποία δικαιολογούν την κλήση σε παραστάσεις και την πρόθεση της προς διερεύνηση και ενδεχομένως προς επιβολή κυρώσεων αναφορικά με το πιο πάνω:

(...)

Ως εκ τούτου προκύπτει ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 41 του Ν. 73(Ι)/2009 ως εκάστοτε ισχύει από την κα Αμαλία Βαρδινογιάννη διότι φαίνεται ότι παρείχε πληροφορίες στους ερευνώντες λειτουργούς και κατ' επέκταση στην Επιτροπή οι οποίες ήταν ψευδείς, παραπλανητικές και απατηλές.».

Θεωρώ λοιπόν ότι η εν λόγω συνεδρία ημερ. 08.02.2016 ήταν ουσιώδης. Οι Καθ'ων η αίτηση κατέληξαν στην απόφασή τους να καλέσουν σε παραστάσεις τους Αιτητές αφού ανέλυσαν το Πόρισμα και συγκεκριμένα μέρη της μαρτυρίας και στη βάση συγκεκριμένων ευρημάτων πράγματι φαίνεται να κατέληξαν σε εκ πρώτης πάντα όψεως συμπεράσματα ότι οι Αιτητές έχουν ενδεχομένως παραβεί τη σχετική νομοθεσία. Αυτά ήταν λίαν ουσιώδη στην τελική προσβαλλόμενη. Μάλιστα οι σελ. 2-13 του πρακτικού ημερ. 08.02.2016 και σελ. 4-13 του πρακτικού ημερ. 13.11.2017 (πριν το σημείο της ανάλυσης των παραστάσεων του Αιτητή/απαντήσεων των Καθ'ων η αίτηση, είναι σχεδόν πανομοιότυπες (πλην ελάχιστων διαφοροποιήσεων¹) ως προς τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη των

¹ Πχ στο πρακτικό ημερ. 08.02.2016 σελ 5 προτελευταία παράγραφος αναφέρεται ότι «**φαίνεται**» ο Αιτητής να ήταν κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας ενώ στην σελ. 6 τρίτη παράγραφος του πρακτικού ημερ. 13.11.2017 αναφέρεται ότι ο Αιτητής «**ήταν**» κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας, δεικνύοντας ακριβώς ότι στο πρακτικό

προσβαλλόμενων αποφάσεων. Δε μπορεί άρα να γίνεται λόγος ότι στη συγκεκριμένη συνεδρία ουδέν ουσιώδες αποφασίστηκε, τουναντίον, η συνεδρία αυτή ήταν βασική στην όλη διοικητική ενέργεια που οδήγησε στις προσβαλλόμενες, στην οποία, εκτός των ανωτέρω αναφερόμενων, διατυπώθηκε ο «κύριος κορμός» της αιτιολογίας της τελικής προσβαλλόμενης απόφασης, με την διαφοροποίησή να αφορά ουσιαστικά την συμπερίληψη των παραστάσεων των Αιτητών και των (απορριπτικών επί των παραστάσεων αυτών) απαντήσεων των Καθ' ων η αίτηση.

Συμφωνώ άρα με την πλευρά των Αιτητών ότι εν προκειμένω είναι σχετική η **Αυτέννα Λίμιτεδ ν. Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (Αρ. 1). (2013) 3 ΑΑΔ 242** όπου αποφασίστηκε ότι το θέμα της συνεδρίας, στην οποία με βάση το πόρισμα λειτουργού, κρίθηκε ότι υπήρχε εκ πρώτης όψεως υπόθεση προς περαιτέρω διερεύνηση δεν ήταν προκαταρκτικό αλλά θέμα ουσίας. Η εν λόγω απόφαση είναι βέβαια σχετική, τηρουμένων των αναλογιών όπου εκεί το επίδικο αφορούσε σύνθεση του οργάνου, στη δε προηγούμενη της τελικής συνεδρίας αποφασίστηκε η περαιτέρω διερεύνηση, ενώ εδώ η κλήση σε

ημερ. 08.02.2016 έχουν καταλήξει σε εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα, τα οποία κατέστησαν βέβαια κατόπιν των παραστάσεων των Αιτητών.

παραστάσεις λόγω ότι φάνηκε ότι προκύπτει ενδεχόμενη παράβαση και εκφράστηκε η πρόθεση των Καθ' ων η αίτηση προς (περαιτέρω) διερεύνηση και ενδεχομένως προς επιβολή κυρώσεων στους Αιτητές.

Έχοντας αναφέρει τα πιο πάνω ως προς τη σημαντικότητα της συνεδρίας ημερ. 08.02.2016, δέον να αναφέρω ότι, τελικά, το ζήτημα που εδώ είναι επίδικο, δεν αφορά τη σύνθεση των Καθ' ων η αίτηση αλλά τη συγκρότηση τους ως συλλογικού διοικητικού οργάνου. Αυτό άλλωστε ήταν και το ακυρωτικό εύρημα της **Χατζηκυριάκος**, που καταλήγει σε πλημμέλεια συγκρότησης, ενώ, από την άλλη μεριά, το άρθρο 22 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 [Ν. 158(Ι)/1999], το οποίο ρυθμίζει την επίπτωση της απουσίας ενός μέλους από συνεδρίες προηγούμενες της αποφασιστικής, άπτεται ζητημάτων σύνθεσης του οργάνου. Αυτό προκύπτει, όχι μόνο από το ίδιο το περιεχόμενο του άρθρου αυτού («Αν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες και η σύνθεση του οργάνου μετά την πρώτη συνεδρία αλλάξει (...)») αλλά και από τη νομολογία, στην οποία παραπέμπομαι από τους Καθ' ων η αίτηση. Συγκεκριμένα:

Στα γεγονότα της **Αναθ. Έφεσης Αρ. 129/2014 Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ν. 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού κ.α ημερ. 02.11.2022** (βλ. σελ. 3 πρώτη παράγραφος απόφασης, όπου παρατίθεται το ιστορικό των γεγονότων ως εκτέθηκε από το πρωτόδικο) η εκεί Επιτροπή κατόπιν νέου διορισμού της από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 20.12.2011, σε συνεδρία της ημερ. 14.02.2012, ανακάλεσε όλες τις προηγούμενες αποφάσεις ξεκινώντας από την απόφαση για διεξαγωγή έρευνας και όλες τις μετέπειτα αυτής και εξέδωσε νέες πράξεις εκκινώντας εκ νέου από την απόφαση για διεξαγωγή έρευνας, και το Ανώτατο Δικαστήριο ανέφερε (υπογράμμιση του Δικαστηρίου):

«Η προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι στέρηση.

Κατ' αρχάς, η Επιτροπή, με ορθή πλέον συγκρότηση, είχε την υποχρέωση να προχωρήσει σε επανεξέταση της ενώπιόν της υπόθεσης, προκειμένου να διασφαλισθούν τα δικαιώματα όλων των εμπλεκομένων μερών και να μην αφεθεί κανένα διοικητικό κενό. Η καταγγελία από πρόσωπο που είχε έννομο συμφέρον εξακολουθούσε να είναι ενεργή και, κατά προέκταση, η Επιτροπή,

στα πλαίσια εκπλήρωσης του καθήκοντός της προς προστασία της ελεύθερης άσκησης ανταγωνισμού, ορθά προχώρησε στην υπό συζήτηση επανεξέταση».

Και στην απόφαση στην **Πρ. Αρ. 1198/2008 E & G ELECTRICPLUS LTD ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ημερ. 25.09.2009**, το Ανώτατο Δικαστήριο ανέφερε (έμφαση και υπογράμμιση του Δικαστηρίου):

“Είναι γνωστό ότι όλα τα μέλη ενός συλλογικού οργάνου που λαμβάνουν μια απόφαση πρέπει να έχουν παραστεί σε όλη την εξέταση της υπόθεσης και κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας, εξασφαλίζοντας έτσι την πλήρη ενημέρωση κάθε μέλους, διαφορετικά η νομιμότητα της σύνθεσης του οργάνου δυνατό να πάσχει. Σε περίπτωση που μέλη μετέχουν στην τελική συνεδρία αλλά όχι σε προηγούμενες, πρέπει να υπάρχει σαφής δήλωση επί των πρακτικών ότι έχουν ενημερωθεί ως προς όλα τα ουσιώδη ζητήματα κατά τις προηγούμενες συνεδριάσεις που ήταν απόντα. (δείτε Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ν. Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (2004) 3 Α.Α.Δ. 53 και Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου ν. Επιτροπής

Προστασίας Ανταγωνισμού (2002) 3 Α.Α.Δ. 314).

Κωδικοποιημένη, η αρχή αυτή βρίσκεται στο άρθρο 22 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου αρ. 158(Ι)/99, πάνω στο οποίο και ουσιαστικά βασίζεται η εισήγηση.

Παρόμοια, στο σύγγραμμα του Ε. Σπηλιωτόπουλου: «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου» 12η έκδ. Τόμος 1, σελ. 146, παρ. 129 αναφέρονται τα εξής:

«Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Όλα τα μέλη του συλλογικού οργάνου που παίρνουν την απόφαση πρέπει να έχουν παραστεί σε όλη την εξέταση της υπόθεσης, από την αρχή ως το τέλος, διότι μόνο με τον τρόπο αυτόν εξασφαλίζεται η πλήρης ενημέρωση κάθε μέλους ώστε να κριθεί η υπόθεση με τη γνώση και στάθμιση των στοιχείων που προκύπτουν κατά την εξέταση της. Εάν η εξέταση της υπόθεσης παραταθεί σε περισσότερες διαδοχικές συνεδριάσεις, η τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου (ΚΔΔ/σίας άρθρο 14 § 5). Τα μέλη όμως που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση και δεν

μετείχαν σε προηγούμενες συνεδριάσεις πρέπει να δηλώσουν ρητώς, με δήλωσή τους που καταχωρίζεται στα πρακτικά ότι ενημερώθηκαν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των συζητήσεων που έγιναν στις συνεδριάσεις στις οποίες δεν μετείχαν (ΚΔΔ/σίας άρθρο 5 § 2, 4205/2002).»

Η εισήγηση, η οποία και δεν αφορά τη συγκρότηση της Επιτροπής, δεν έχει έρεισμα εφόσον από τα πρακτικά (Παραρτήματα Ζ και Λ), πιστοποιείται ότι παρά την απουσία του Κ. Τρικούπη στη συνεδρία 23.6.08, αυτός δικαιωματικά συμμετείχε στην επόμενη ημερ. 7.7.08, ως εκπρόσωπος του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, με ρητή πλέον καταγραφή στα πρακτικά ότι ενημερώθηκε λεπτομερώς για τα όσα είχαν υποβληθεί, συζητηθεί και αποφασιστεί από την Επιτροπή στην προηγούμενη συνεδρία επί του θέματος της ευδεχόμενης παράβασης διαφόρων άρθρων του Νόμου από τους αιτητές”.

Με τη **Χατζηκυριάκος**, είναι λοιπόν η συγκρότηση και όχι η σύνθεση που κρίθηκε πάσχουσα λόγω συμμετοχής του μέλους ΚΙ και δε θεωρώ ότι μπορούν, οι Καθ’ ων η αίτηση κατ’ εφαρμογή των προβλεπόμενων

στο άρθρο 22 του Ν. 158(I)/1999, να διασώσουν τη νομιμότητα όσων αποφασίστηκαν προηγουμένως, υπό τελεσιδικώς μάλιστα πλέον κριθείσα πάσχουσα **συγκρότηση**. Συνεπώς δεν ήταν και νόμιμη η υιοθέτηση όσων αποφασίστηκαν στη υπό πάσχουσα συγκρότηση συνεδρία ημερ. 08.02.2016 αλλά, απαιτείται η διαδικασία ανάκλησης της απόφασης αυτής και έκδοσης νέας απόφασης, υπό νόμιμη συγκρότηση, ως έγινε πχ στα πλαίσια των γεγονότων των αποφάσεων της **Αναθ. Έφεσης Αρ. 129/2014 Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου** **υ. 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού κ.α ημερ. 02.11.2022** και **Πρ. Αρ. 1198/2008 E & G ELECTRICPLUS LTD** **υ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ημερ. 25.09.2009**, στις οποίες αναφέρθηκα πιο πάνω.

Δεδομένων των πιο πάνω, ο σχετικός λόγος ακύρωσης περί πάσχουσας συγκρότησης γίνεται δεκτός. Δε θα επεκταθώ κατά πόσο προκύπτει επιπλέον ζήτημα πάσχουσας συγκρότησης και λόγω συμμετοχής άλλων προσώπων στη τελική συνεδρία δεδομένου του σαφούς λόγου ακύρωσης που εντοπίζεται ανωτέρω. Νοείται δε ότι και η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων ακύρωσης παρέλκει.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν. Η προσβαλλόμενη σε έκαστη προσφυγή πράξη, στο μέτρο που αφορά τους Αιτητές, ακυρώνεται. Επιδικάζονται υπέρ έκαστου Αιτητή και εναντίον των Καθ' ων η αίτηση, έξοδα €1.700 πλέον Φ.Π.Α. σε κάθε προσφυγή.

Φ. Καμένος, ΔΔΔ